РОЗСЛІДУВАННЯ

Кримські консерви. Рибні і не тільки. – Центр журналістських розслідувань

Росія та її злодійкуваті громадяни нахабно крадуть не тільки активи десятків тисяч великих і малих підприємств на окупованих територіях, а й привласнюють відомі українські бренди. І це, можна сказати, вікова державна політика Росії. Проте у кожному випадку крадіжки є цілком конкретні злочинці – компанії та їхні власники, які мають бути внесені до санкційних списків разом…

Росія та її злодійкуваті громадяни нахабно крадуть не тільки активи десятків тисяч великих і малих підприємств на окупованих територіях, а й привласнюють відомі українські бренди. І це, можна сказати, вікова державна політика Росії. Проте у кожному випадку крадіжки є цілком конкретні злочинці – компанії та їхні власники, які мають бути внесені до санкційних списків разом із усіма їхніми активами в Росії, та зобов'язані відшкодувати законним власникам їхні втрати. Саме тому ми їх виявляємо, ідентифікуємо і називаємо.

Раніше ми вже розповідали про занепад рибної галузі Криму і Севастополя та дерибан росіянами кримських підприємств. Зокрема про те, Росія безкарно знищує все живе у Азовському і Чорному морях, забруднюючи акваторію нафтопродуктами і внаслідок ведення бойових дій. Викидає за борт кримських рибалок, встановлюючи нереальні вимоги для оновлення флоту. Тим часом на рибний ринок Криму і Севастополя агресивно заходять росіяни. Ми встановили топових кримських колаборантів і росіян, які без дозволу уряду України ведуть рибний промисел у прибережжі окупованого півострова. І Кримська прокуратура вже долучила ці матеріали до літерного кримінального провадження.

Сьогодні ми завершуємо цю своєрідну трилогію про рибаків і рибок розслідуванням про найбільші рибоконсервні заводи окупованого півострова. Історично вони знаходились у Керчі та Севастополі. Ця традиція збереглась і нині, нічого нового окупанти не збудували, хоча рясно сіли на віджаті українські потужності і ресурси. Спостерігаємо стійку тенденцію: українські підприємства, власники яких зі згоди тодішньої української влади – президента Порошенка, урядів Яценюка і Гройсмана і більшості нардепів – зберегли свій бізнес на окупованій території завдяки фейковій "ВЕЗ Крим", тепер масово банкрутують. На їхні заводи з відомими торговельними марками зайшли російські зайди, які годують кримськими консервами російських окупантів.

Найстаріший керченський рибоконсервний завод святкує 150-річчя з військовим оркестром окупаційної армії і новою назвою. До звичної "Пролів" нові власники додали рік заснування рибної мануфактури Петерса і Жуковського – 1873-й. І це не просто черговий ребрендинг підприємства, а нова юрособа, мета реєстрації якої – замести сліди крадіжки і уникнути санкцій.

Сергей Лютаревич
15 окт 2024 в 8:01
Подписаться

Доброе утро из города-героя Керчь! Пока вы спите, у меня утренняя пробежка! Погода классная +18! Ещё и фонтаны работают, а некоторые даже купаются (не в них, конечно). А мы трудимся, осваиваем новый рыбоконсервный заводик. Консервы из бычка, деликатес! Да и килечка черноморская в томате тоже вкусная! Всем хорошего , трудового дня дорогие мои Калининградцы!

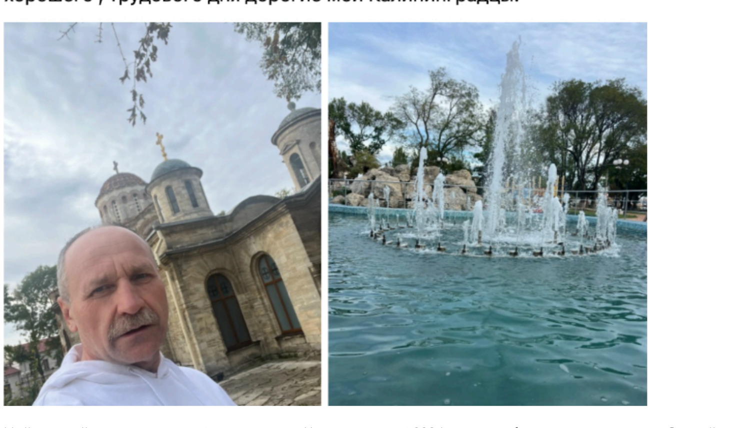

Цей повний захвату допис із окупованої Керчі у жовтні 2024 року опублікував у соцмережі Сєргєй Лютарєвіч, власник Групи компаній "За Родину!" із Калінінграда. "Новфй заводик" – це і є керченський рибоконсервний завод "Пролів", що дістався Лютарєвічу завдяки крадіжці, оформленій окупаційним урядом РФ у Криму як "націоналізоване майно недружніх Росії осіб". Шахраювати Лютарєвічу не вперше. Королем шпротів на Росії він став після того, як обманом вивіз із Латвії два рибоконсервні заводи і шість траулерів.

З 2014 -го року до Росії були введені західні санкції за окупацію Криму і війну на Донбасі. У відповідь Росія ввела контрсанкції на імпорт із західних країн, а вже поставлені продукти спалювали і давили бульдозером. Більшість рибопереробних заводів Латвії, які орієнтувались лише на російський ринок, збанкрутували, їхнє майно продали на аукціонах. Два таких заводи купив ексміністр сільського господарства Калінінградської області Сєргєй Лютарєвіч. Але не відновив виробництво, а вирізав нове західне обладнання і потайки півсотнею фур вивіз у Росію.

Сєргєй Лютаревич (крайній зліва), Анушаван Агаджанян – "міністр" промполітики Криму (в центрі) на заводі "Пролив", 16 жовтня 2024 р. Фото: rk.gov.ru

В інтерв'ю російському Forbs Лютарєвіч розповів, що поночі також перегнав з Латвії шість риболовецьких траулерів. Каже, це теж була непроста операція: судна перегнали в Калінінградську область, зареєстрували з новими назвами і прапором Росії, а на додачу перефарбували в корпоративний червоний колір.

Фото: fleetphoto.ru

Відтак наразі флот групи компаній "За Родину" складається із 12 риболовецьких траулерів – половину з яких по-піратськи перегнали з Латвії. Більшість траулерів оформлена на компанію "За Родину – Балтика", що належить компаніям Сєргєя та Наталії Лютарєвічей. До складу флоту також входять майже два десятки маломірних рибальських ботів, оформлених на кооператив колишніх колгоспників. Промисел "зародінці" ведуть не тільки у Балтійському морі, а й Каспійському, де вони виловлюють 90% каспійської кільки. Тепер уже добрались і до Чорного моря.

Черговий хапок Лютарєвіч провернув у 2023 році – під час чергової хвилі експропріації українських активів, яку провів окупаційний уряд Росії під гаслом "не дамо бандерівцям заробляти в Криму ". У переліку – два рибопереробні заводи: "Пролив" у Керчі та «Консервный комбинат "Арктика», розміщений неподалік – у селі Осовіни Ленінського району. Обидва заводи віддали "зародінцям" Лютаревичам, причому, без жодної згадки про бодай удаваний аукціон, як це зазвичай буває з продажем крадених активів.

Кілька в томаті виробництва заводу "Арктика". Фото: скріншот з відео YouTube

І тут виникає питання: а як же це українським власникам заводів вдалося протриматись в умовах окупації майже 10 років? Хай там квартири-будинки-дачі, але ж це – промислові підприємства, діяльність яких підлягає не просто внесення до державного реєстру РФ даних про власників, а й підпадає під суворий контроль усіляких Россельхоз- і промнадзорів. Не кажучи вже про спецслужби, куратори від яких сидять на кожному підприємстві.

Відповідь проста і постійним читачам та глядачам Центру журналістських розслідувань вона відома. З 2014-го по 2021 рік щодо окупованого Криму діяв закон України про фейкову Вільну економічну зону, який дозволяв українцям вести бізнес на півострові, всупереч західним санкціям і здоровому глузду. Такий бізнес одночасно існував у двох юрисдикціях – російській і українській, але платив податки тільки окупантам, чим дуже допомагав Росії облаштовуватись в Криму, нарощувати військову базу і годувати окупантів.

Саме так завод "Пролив" зберіг своїх українських кінцевих власників. У Росії були зареєстровані клони українських компаній, – «Керченский рыбоконсервный завод «Пролив» і «Пролив» – із засновниками в офшорах.

Не будемо обтяжувати вас купою юросіб, на яких був записаний керченський завод до і під час окупації. Бо кінці завжди вели до компаній бізнесменів із Дніпра, відомих виробництвом склотари – Юрія Кришина та його сина Олега Кришина. Останній у 2014 році став народним депутатом-мажоритарником і увійшов до фракції "Народного фронту" – партії тодішнього прем'єра Арсенія Яценюка.

Олег Кришин. Фото: wikipedia

У 2015 році російський клон ТОВ "Пролів" змінив юридичну адресу з Керчі на Москву. Консерви під українськими торговими марками «Пролив», «Vilnas», «Боспор» і «Laatsa», якими володіє компанія, продовжували випускатись в окупованому Криму. А в 2018 році "Кілька в томаті" заводу "Пролив" була визнана кращою в Росії.

У 2019 році Олег Кришин знову балотувався у нардепи , причому, під палкими патріотичними гаслами, але програв.

Хто б сумнівався: діла у керченського заводу в окупації йшли просто чудово: московський клон української компанії на момент експропріації мав річну виручку у мільярд рублів, а чистий прибуток – у майже 127 мільйонів. Насьогодні засновником і бенефіціаром українського ТОВ "Пролів " у Дніпрі, вже без усіляких офшорок, а напряму вказаний батько екснардепа Юрій Кришин.

Сєргєй Лютарєвіч, заволодівши заводом у Керчі і торговельними марками консерв, вирішив обірвати їхню спільну історію в обох юрисдикціях, і зареєстрував нову компанію "Пролив 1873". За результатами 2025 року вона стала лідером рибоконсервної галузі в окупованому Криму з виручкою у 1 мільярд 600 мільйонів рублів. Дані про поставки силовим відомствам своєї продукції "зародінці" не публікують. Але в мережі знаходимо чимало повідомлень про допомогу "бойцам СВО" .

Калінінградський король шпротів Сєргєй Лютарєвіч активно фінансує закупівлі безпілотників та іншого обладнання для убивства українців і щедро підгодовує окупантів консервами.

Зазначимо, що експропрійований завод "Пролив" є абсолютним лідером за виручкою не лише в окупованому Криму, а й у Севастополі. Більше того, найуспішніший севастопольський рибоконсервний комбінат "Новый" має виручку на порядок меншу і банкрутує на очах. Як і пов'язані з ним два найбільших колись рибопереробних заводи – "Интеррыбфлот" та "Аквамарин". На момент окупації Севастополя умовна група компаній "Интеррыбфлот" виготовляла 100 мільйонів банок консервів на рік. Вже у грудні 2014-го комбінат пережив рейдерську атаку – московська фірма отримала потрібне рішення в суді, а її охорона взяла штурмом підприємство.

Севастопольські видання пишуть, що місто взагалі може позбутися власної рибоконсервної продукції. Як кажуть в Україні: здобули!

На момент окупації Севастополя умовна група компаній "Інтеррибфлот" виготовляла 100 мільйонів банок консервів на рік. Вже у грудні 2014-го комбінат пережив рейдерську атаку – московська фірма отримала потрібне рішення в суді, а її охорона взяла штурмом підприємство.

Це Володимир Нігар – керівник і один із власників низки компаній групи компаній "Інтеррибфлот". Воно було створене на найбільших уламках радянського об'єднання "Атлантика" і його флоту, що працював у світовому океані, колишнім заступником голови Держкомітету рибного господарства України В'ячеславом Верходановим.

Володимир Нігар. Скріншот відео НТС Севастополь

Це Володимир Нігар – керівник і один із власників низки компаній групи компаній "Інтеррибфлот". Воно було створене на найбільших уламках радянського об'єднання "Атлантика" і його флоту, що працював у світовому океані, колишнім заступником голови Держкомітету рибного господарства України В'ячеславом Верходановим. Ексчиновнику дісталися три плавучих рибоконсервних заводи, транспортні судна та виробничі потужності в Севастополі. Український "Інтеррибфлот", який приріс ще компаніями і комбінатами, годував Україну , ближнє і дальнє зарубіжжя консервами під марками "Аквамарин", "Дика риба", "Шпроти золоті".

В'ячеслав Верходанов. Фото: Крымское эхо

Після окупації Криму Росією компанія змінила юридичну адресу з Севастополя на Київ, її керівником і одним із співзасновників став Григорій Луцай. Найцінніший актив групи – потужний риболовний траулер "Море содружества" – на момент окупації перебував на промислі криля у Антарктиці і до Севастополя вже не повернувся.

Однак того ж року у російському реєстрі з'явився клон українського "Інтеррибфлоту", заснований партнерами Луцая – Володимиром Нігарем та Володимиром Гельвановським. Вони ж хутенько, відразу після незаконного референдуму, подали документи і зареєстрували в Роспатенті право на головну торговельну марку української компанії – "Аквамарин".

А далі – все по закону про фейкову ВЕЗ "Крим". Консерви з цією ТМ і логотипом усі роки окупації Криму продавались і в Україні, і в Росії , і на окупованих нею територіях. Консерви вироблялись і в Севастополі, і в Миколаєві чи Одеській області. Хоча джерело постачання криля могло бути тільки одне. Про цей бізнес на два фронти ми розповідали в розслідуванні для проекту Слідство.інфо.

Ще у 2021 році компанії з групи "Інтеррибфлоту" в окупованому Севастополі були повні планів – аж до будівництва нових траулерів. Причому, на краденому Севморзаводі. Однак у путінської Росії були інші плани – повномасштабне вторгнення в Україну з метою її повного винищення.

Крим став одним із головних плацдармів і транзитних шляхів російської військової логістики. Як ми розповідали в попередніх матеріалах про занепад риболовецької галузі на окупованому півострові, вилов риби в Чорному та Азовському морях різко скоротився через заборону виходу в море, закриття промислових ділянок для потреб військових, а також забруднення акваторії та всього в ній живого нафтопродуктами. Власники компаній з групи "Интеррыбфлот" не просто співпрацювали з окупаційним урядом Росії в Севастополі – активно підтримували окупацію, брали участь в російських виставках і пропагандистських заходах. Однак коли через війну проти України втратили спроможність платити по кредиту російським банкам – їх просто кинули. Як це і водиться в Росії. Відтак банкрутами визнані компанії "Интеррыбфлот", "Аквамирин" і рибоконсервний комбінат "Новый".

РОЗСЛІДУВАННЯ
Усі

11:50 20.05.2026
В'язка арматурою Росії. Як власникам пітерського підсанкційного ВО «Технофлот» вдається продовжувати бізнес у Фінляндії – Центр журналістських розслідувань

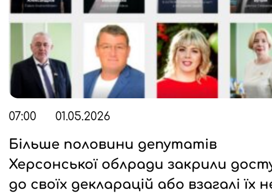

07:00 01.05.2026
Більше половини депутатів Херсонської облради закрили доступ до своїх декларацій або взагалі їх не подають

05:30 16.04.2026
Як трансформатори від Японії застрягли дорогою до Херсона

ЦІКАВО
Усі

Кримські консерви. Рибні і не тільки. – Центр журналістських розслідувань
08:10 23.05.2026

В Україні відзначають День Героїв – Центр журналістських розслідувань
07:01 23.05.2026

Війна Росії проти України: хроніка 23 травня 2026 року – Центр журналістських розслідувань
06:15 23.05.2026

Як посилять умови для бронювання військовозобов'язаних – рішення Кабміну – Центр журналістських розслідувань
05:00 23.05.2026

НОВИНИ СВІТУ
Усі

Кримські консерви. Рибні і не тільки. – Центр журналістських розслідувань
Росія та її злодійкуваті громадяни нахабно крадуть не тільки активи десятків тисяч великих і...
08:10 23.05.2026

В Україні відзначають День Героїв – Центр журналістських розслідувань
У суботу, 23 травня, в Україні відзначають День Героїв, встановлений на честь українських захисників...
07:01 23.05.2026

Війна Росії проти України: хроніка 23 травня 2026 року – Центр журналістських розслідувань
Сьогодні 1550-й день опору України повномасштабному вторгненню військ Росії. Військові РФ вчиняють тисячі воєнних...
06:15 23.05.2026

Як посилять умови для бронювання військовозобов'язаних – рішення Кабміну – Центр журналістських розслідувань
Уряд ухвалив постанову, яка змінює критерії бронювання військовозобов'язаних для критично важливих підприємств. Про це...
05:00 23.05.2026

Правоохоронці викрили схему розкрадання 4,1 млн грн на закупівлях медичних товарів – Центр журналістських розслідувань
Правоохоронці повідомили про підозру посадовцю державного медичного закладу та трьом представникам приватної компанії у...
15:29 22.05.2026

Росіяни у полоні закатували начальника медслужби «Азову» Крохмалюка – Центр журналістських розслідувань
У російському полоні через тортури загинув начальник медичної служби "Азову" Олександр Крохмалюк з позивним...
14:13 22.05.2026